

Národní absolventský program DZS Czech Republic Alumni

Zpráva z kvalitativní studie, listopad-prosinec 2020

Exkluzivně pro Dům zahraniční spolupráce realizovala společnost KANTAR.

Pozadí výzkumu

Dům zahraniční spolupráce (DZS) je příspěvkovou organizací Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a administruje mezinárodní aktivity v oblasti vzdělávání.

Aktivity DZS jsou určeny organizacím a firmám věnujícím se vzdělávání, vědě a výzkumu, orgánům místních samospráv, ale také jednotlivcům (studentům, pedagogům, vedoucím pracovníkům všech typů škol a dalším odborníkům) a samotnému Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

Jedním z nových programů, které má DZS v gesci, je Czech Republic Alumni, který má za úkol podporovat spolupráci a rozvoj vztahů se zahraničními absolventy českých vysokých škol, šířit dobré jméno České republiky a českého vysokého školství v zahraničí, posilovat povědomí o České republice jako zemi s lidským kapitálem založeným na vědomostním a inovativním potenciálu a propagovat české vysoké školy zahraničním uchazečům o studium.

Program je určen všem cizincům, kteří studovali v rámci bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů, mobilit Erasmus+, dalších stipendijních programů (př. mezivládní výměnné programy, CEEPUS, AKTION, Fondy EHP) nebo letních škol nabízených vysokými školami, a to bez omezení délky studia.

Základní cíle a plán absolventského programu jsou pro tento rok stanoveny, je však zapotřebí je potvrdit společně s cílovou skupinou, pro které je program určen, zda takto navržený odpovídá jejich vlastním potřebám. Dále si DZS klade za cíl navázat na tento rok uskutečněný kvantitativní výzkum na českých vysokých školách *Studium a život v České republice pohledem zahraničních studentů* a rozvinout určité závěry plynoucí z jeho výsledků během focus groups.

Metodologie

- Kvalitativní přístup
- **6X online Focus Group skrze platformu Zoom:**
 - 1. skupina: Absolventi celého studia žijící v zahraničí
 - 2. skupina: Absolventi celého studia žijící v zahraničí
 - 3. skupina: Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí
 - 4. skupina: Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR
 - 5. skupina: Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR
 - 6. skupina: Absolventi (starší/legacy) celého studia žijící v zahraničí

1 Hlavní zjištění a doporučení

Hlavní zjištění: Zpětná vazba ke studiu v ČR

- Studenti napříč skupinami byli se životem a studiem v České republice **v drtivé většině spokojeni a v některých případech i překvapení vysokou úrovní školství a infrastrukturou země**. Drobná individuální negativa se objevila. Některá byla spojená s tím, že učitelé nebyli v dřívějších dobách dobře připraveni na výuku cizinců, nebo některým studentům chyběl na začátku po příjezdu do ČR nějaký průvodce („buddy“).
- Záleželo také na tom, jaké studium v ČR kdo studoval. **Absolventi dlouhodobého studia si vytvořili hlubší vztah k českému prostředí** (někteří se naučili výborně česky, někteří zůstali v ČR díky práci a rodině atp.). **Absolventi kratších mobilit si také zafixovali pozitivní obrázek Česka, někteří dokonce zvažují, že by se do Česka vrátili za dalším stupněm studia zpět. Speciální skupinou byli starší absolventi z dob Československa, kteří na tuto etapu svého života vzpomínají s notnou dávkou nostalgie a mohou být svými zkušenostmi inspirací pro současné studenty a absolventy.**

Hlavní zjištění: Motivace / bariéry k registraci a zapojení

Obecně platí, že jsou absolventi nadšení z toho, že národní absolventský program vzniká. Takže k registraci byli v podstatě otevření všichni, se kterými jsme v rámci focus groups mluvili. Potřebují ale dostat informaci, že taková platforma existuje (nejlépe e-mailem), a jaký jim přinese užitek – **užitek lze obecně formulovat jako praktické benefity a případně vyžádaná zábava.**

MOTIVACE

- Hezké, přehledné a funkční kanály komunikace (web, LinkedIn)
- Přináší relevantní, podložené informace (život, škola, Česko)
- **Ukazuje pracovní příležitosti a vysvětluje české prostředí**
- Buduje síť kontaktů
- **Umožní práci na (mezinárodních) projektech (doktorandi)**
- Ukazuje kariérní příklady a další možnosti rozvoje
- **Přiblíží možné navazující vzdělání (zejména pro kratší mobility)**
- Zprostředkovává stáže
- Zajímavosti o ČR
- **Setkání (formální/neformální)**

- Dovoluje se aktivně zapojit / pomoci
- **Rozvíjí / posouvá absolventy (i osobnostně)**
- Dovoluje jednotlivcům, kteří o to mají zájem, **se realizovat**
- Dovoluje absolventům **někam patřit**
- Aktivity jsou nejen vážného, ale i zábavného charakteru
- Dovoluje se spojovat s dalšími absolventy a **vytvářet vazby**
- Dovoluje **vrátit Česku pocit vděčnosti**
- Může přinést **zážitky, dobrodružství**
- **Přinese příležitost, která třeba změní život**

- **Nepřehledné stránky plné informačního balastu**
- **Neukazuje konkrétní věci, co se dají přenést do praxe**
- Zabývá se jen neformálními aktivitami (aktivizování spolužáků apod.).

- **Pokud bude mít hodně nároků na absolventy** – častá potřeba něco vyplňovat, něčeho se účastnit. Pokud bude program vyžadovat dlouhodobě po členech **hodně úkonů, které na začátku dělají s entuziasmem, ale nepřichází z toho žádný další benefit (odměna), pak přichází únava.**
- Pokud nebude možné program využívat i trochu autonomní formou – např. nebude možné autonomně kontaktovat ostatní absolventy.

BARIÉRY

FUNKČNÍ
FAKTORY

EMOCIONÁLNÍ
FAKTORY

Hlavní zjištění: hlavní benefity programu

Benefit	Komentář	Relevance
PŘIBLÍŽENÍ MOŽNOSTÍ PRÁCE V ČR	Práce, možnosti uplatnění, legislativa = to by měla být vlajková loď programu.	Velice relevantní. Nejvíce pro ty, kteří už mají všechno dostudováno a taky ty, kteří žijí v ČR.
NAVÁZÁNÍ SPOLUPRÁCE S ČESKÝMI PARTNERY NA RŮZNÝCH ÚROVNÍCH	Spolupráce s třetími stranami by měla přinést absolventům praktické benefity v těchto pilířových oblastech: práce, osobní rozvoj, další vzdělávání, zábava.	Relevantní, ale zatím velice vágní , je potřeba více rozpracovat.
ŠÍŘENÍHO DOBRÉHO JMÉNA ČR	Drtivá většina absolventů dobrovolně šíří dobré jméno ČR. Někdo je zapálený více, někdo méně. Ti nejzapálenější mohou dělat ambasadory.	Velice relevantní. Skrze absolventy, nabitými zejména pozitivní zkušeností z ČR, je proto velice relevantní šířit tuto myšlenku.
ŠÍŘENÍ DOBRÉHO JMÉNA VAŠÍ ALMA MATER	Asi by to nemělo být hlavní posláním národního programu, ale např. pomocí diskuzního fóra mohou absolventi ohledně jejich alma mater předávat zkušenosti budoucím studentům. Jednalo by se o autonomní aktivitu budoucích studentů a absolventů.	Pro národní program méně relevantní.
ZALOŽENÍ VLASTNÍHO ALUMNI KLUBU	Někteří by rádi klub zakládali, byli v čele, organizovali události, atd., jiní by se rádi jen zapojili svou účastí na jednotlivých akcích = záleží na osobnostních vlastnostech každého, ale vždy se někdo aktivní a vůdčí našel.	Velice relevantní – pro někoho relevantní se realizovat aktivní účastí, pro někoho pasivní.
MOŽNOST SE ÚČASTNIT NA MEZINÁRODNÍCH AKCÍCH V RÁMCI ČESKÝCH CENTER/ZASTUPITELSKÝCH ÚŘADŮ ČR	Je potřeba myslet na několik proměnných při organizaci: nedělat akce v době, kdy lidé pracují a myslet na to, že pro některé může být zastupitelský úřad daleko, takže nabízet akce v off-line i on-line verzi.	Relevantní – nicméně od mladších absolventů z kratších mobilit, kteří třeba ještě studují, bylo cítit, že by rádi viděli i neformální akce. A zastupitelské úřady evokují spíše oficiální.

Hlavní zjištění: další benefity programu

Benefit	Komentář	Relevance
INFORMACE O ÚSPĚCHU A NABÍDKÁCH PARTNERŮ PROGRAMU CZECH REPUBLIC ALUMNI	Absolventi chtějí dostávat praktické informace , které jim mohou v konečném důsledku přinést nějaký užitek .	Formulace je příliš vágní , takže se nedá relevance hodnotit.
INFORMACE O VÝSLEDKÁCH UNIVERZITNÍHO VÝZKUMU A VÝVOJE / O DŮLEŽITÝCH UDÁLOSTECH NA ČESKÝCH VYSOKÝCH ŠKOLÁCH	Národní program by měl přinášet informace, které jsou zásadní a překračují hranice jednotlivých univerzit .	Relevantní, ale nesmí to jít do detailů , kterým ostatní nebudou rozumět nebo je nebudou zajímat.
INFORMACE O ČLÁNCÍCH, ZPRÁVÁCH, PŘÍBĚZÍCH A PROMO-VIDEÍCH ABSOLVENTŮ	Realistické příběhy lákají! Ideální je v tomto směru videoobsah nebo psané rozhovory.	Velice relevantní jsou především příběhy a rozhovory . Každý se rád podívá, přečte si.
POZVÁNKY ZAMĚŘENÉ NA ZAHRANIČNÍ ABSOLVENTY	Jsou otevření dostávat pozvánky na online i off-line aktivity (na témata jako práce, rozvoj, další vzdělávání, kultura, zkušenosti a příběhy absolventů).	Velice relevantní . Pozvánky a reálné aktivity dělají z národního programu „hmatatelnou“ a aktivizující iniciativu .
KAMPANĚ ZAMĚŘENÉ NA ZAHRANIČNÍ ABSOLVENTY	Čas od času by jim nevadilo být cílem nějaké kampaně, pokud by to znamenalo pomoci Česku, stát se ambasadorem, podílet se na nějakém mezinárodním projektu.	Formulace je příliš vágní (tzn. jaké kampaně?) , takže se nedá relevance hodnotit.
PROPOJOVÁNÍ S DALŠÍMI ABSOLVENTY	Starší generace by se ráda opět setkala se svými spolužáky, ale obecně platí, že je mezi absolventy touha setkávat se s absolventy z různých zemí . A priori nikdo nechtěl omezit „propojování“ pouze k vlastní národnosti , tedy setkávat se jen s krajany, kteří studovali v ČR.	Velice relevantní = jde po smyslu celého programu .

Hlavní zjištění: přehled komunikačních kanálů

LinkedIn dává určitě smysl z hlediska hlavního poslání národního programu (ukazovat absolventům další možnost např. uplatnění), ale vhodné by bylo mít a spravovat i oficiální stránku na Facebooku.

Komunikační kanály	Výhody	Nevýhody	Relevance pro absolventy a program
FACEBOOK	Spousta absolventů ho má a využívá pro spojování se spolužáky.	Velké množství reklam a informací z různých stran – je těžké se vyznat, co je ověřené a co ne. Informace programu by se zde mohly ztrácet.	Relevantní. Téměř všichni mají FB, takže je to relevantní. Alespoň oficiální stránka programu by zde měla existovat (pro sdílení informací..).
LINKEDIN	Praktický, efektivní, málo nepraktického informačního balastu.	Ne všichni ho využívají; není tak populární jako FB; nevhodný pro neformální aktivity.	Relevantní. Profesní síť – pro program vhodná, ale ne všichni absolventi jej využívají.
INSTAGRAM	Instagram stories dokáží hezky ilustrovat třeba průběh nějakého setkání.	Není spojený s profesním prostředím; mentálně je to především soukromý prostor.	Nerelevantní. Hodí se spíše pro soukromé účely.
YOUTUBE	Přehledné udržení videoobsahu na jednom místě.	-----	Relevantní – všichni používají YT, ideální ve spojení se sociálními médii, kde se dají sdílet videa z YT.
DZS NEWSLETTER	Komplexita	V dnešní rychlé době možná zbytečná práce navíc pro tvůrce.	Spíše relevantní. Nic se tím nepokazí, ale ne všichni mají čas prohlížet dlouhý Newsletter, lepší je v dnešní době dávat stručné informace na sociální síť.
WEB PROGRAMU	Komplexita a stabilita; je možné se spolehnout, že zde vše potřebné najdu.	Pokud bude plný balastu a nepotřebných informací, tak se může upozadit to, co je pro absolventy důležité (viz smysl národního programu).	Základ, od kterého se odvíjí všechny ostatní kanály. Pokud bude praktický, hezký, přehledný, tak jej budou navštěvovat (i třeba pomocí prokliku přes sociální síť)
E-MAIL	Spolehlivé doručení k téměř všem adresátům.	Pokud maily chodí často, tak se mohou stát nevyžádanými = mohou začít adresáta štvát a tím poškodit vnímání programu.	Každý se dívá do mailu – pokud se koná nějaké akce, kampaň, tak je vhodné poslat mail. I nejstarší generace maily prohlíží. Není dobré ale posílat příliš často (každý den/týden) informaci o nějakých novinkách – to adresáta unavuje.

Doporučení Kantar CZ

- Doporučujeme národní absolventský program opravdu **důsledně založit na praktických benefitech pro absolventy a na té myšlence, že je program má někam posunout:** pracovně, vzdělanostně a lidsky.
- Použijte pro propagaci programu **starší absolventy**, kteří mají nejvíce životních a pracovních zkušeností. **Mohou další absolventy a studenty hodně inspirovat. Oni by do toho rádi šli!**
- **Všechny komunikační kanály** by měly reflektovat **dnešní rychlou dobu a být pro absolventy atraktivní nejen obsahem, ale i formou.**
- **LinkedIn** sice zatím všichni nemají, ale pokud by to znamenalo, že jim to přinese nové kontakty, příležitosti atd., tak nemají problém si ho založit. Ve všech případech ale **doporučujeme mít oficiální stránku programu na FB, kde jsou téměř všichni.**
- Nebojte se ani online ani off-line setkání, oboje je žádáno. **Ideálně kdyby byla každá událost kontinuálně zároveň off-line i online**, pokud je to technicky proveditelné.
- Sice je hlavním a kýženým smyslem spojovat absolventy napříč národnostmi, ale **bylo by dobré, pokud by absolventi měli nějakou autonomii na vašich stránkách a mohli by sami zakládat tematická fóra** (např. pro cestování, hledání lidí pro projekty absolventů atd.). **O této možnosti a jejích výhodách se musejí absolventi dozvědět.**

2

Studium a život v ČR

Úvodní slovo

Až po příjezdu do ČR si mnoho tehdejších studentů uvědomilo benefity, které ČR nabízí: dobrá infrastruktura, vyspělé školství a spoustu možností zábavy.

- Naprostá většina zúčastněných zahraničních absolventů deklarovala **velkou spokojenost se studiem** a životem v ČR, potažmo v Československu. V rámci 6 skupin jsme hovořili s lidmi z různých zemí světa, ze všech světových stran. Studenti byli většinou **mile překvapeni vyspělostí českého vysokoškolského systému, dobrou infrastrukturou českých měst a možnostmi volnočasového vyžití**. Nicméně tyto pozitivní aspekty často museli až sami objevit, nebylo to často to, co by je prvotně motivovalo ke studiu v ČR.
- Kromě většinové pozitivní zpětné vazby se objevilo i **pár drobných výtek** (starší Češi neumí moc anglicky a nejsou tolik přívětiví k cizincům; někdo se setkal s okradením; někdo byl na vysoké škole obětí předsudků vůči ruské národnosti, ale opravdu se jednalo spíše o marginálie). **A některým po příjezdu do Česka chyběl „buddy“**, který je alespoň na začátku provede úskalími života a studia v Česku.

*„Mladí lidi jsou v Česku milí, ale starší už tolik ne. Většinou neumí moc anglicky.“
(Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR)*

„V Česku je výborná, spolehlivá veřejná doprava. I ve srovnání s Londýnem.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Když jsem přijela, tak jsem měla pocit, že mí profesori nejsou úplně naklonění Rusům.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

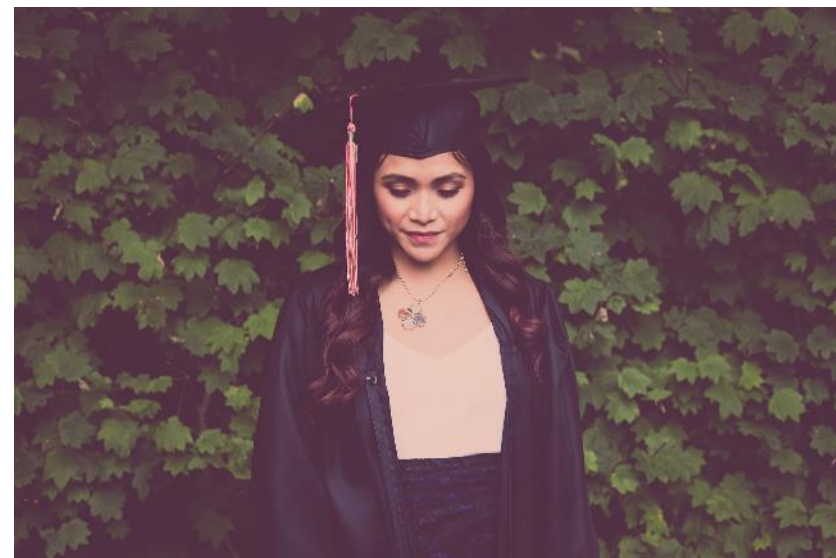
„Po příjezdu jsem byla trochu ztracená. Bylo by fajn mít k sobě nějakého člověka, který se tady vyzná a pomůže mi.“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

„Nejhorší bylo naučit se česky. 😊“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Studenti a města

Nejen Praha je místem, kde se zahraniční studenti cítili dobře. Výbornou studentskou atmosféru a zázemí dokáží nabídnout i jiná města, jako je Olomouc, Liberec, Ostrava, Zlín, České Budějovice či Brno.

- Nejvíce se nám objevovali studenti, kteří pobývali v **Praze, Olomouci, Brně, Ostravě**, pár jedinců v **Českých Budějovicích nebo Liberci či Zlíně**. Praha je pro ně okouzující, kosmopolitní město, které nabízí všechno, co potřebují. Dobře se jim tady hledala práce. Olomouc je zase univerzitní město, které svým geniem loci a propojeností univerzity a města připomíná Oxford.
- Pro krátkodobé stáže se města Olomouc a Brno ukázala jako skvělým místem = všude jsou studenti a vše je **dobře propojené s místní infrastrukturou**. Liberec nabídl zahraničním studentům okolní přírodu a spolu s Ostravou také výborné zázemí technických oborů.

„Olomouc je naprosto ideální studentské město. Všechno je zde s univerzitou propojené. A žije to tady studentským životem.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Okolo Liberce je příroda, to mám ráda. U nás není běžné, že by lidi chodili tolik do přírody jako tady.“ (Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR)

„Do podzimní Prahy jsem se hned zamilovala. Je to obrovské, kulturní město. A Karlova univerzita je gigantická, ani nevím, jaké všechny fakulty má.“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

Vztah k Česku

Pro některé česká kapitola života neskončila ani po absolutoriu – někteří zde zůstali a jiní plánují návrat za prací nebo dalším vzdělání.

- **Pro některé zahraniční studenty ČR před studiem vůbec neexistovala**, tedy neznali ji. Jiní naopak znali Česko od svých místních profesorů, případně zde před nimi studovali další lidé z jejich země. Co je ale jisté, že teď už Česko znají a nikdy na něj nezapomenou. Některí z nich dokonce tak, že zde zůstali, našli si zde partnera, práci a integrovali se.
- Ti, kteří zde studovali dříve v rámci standardního studia a nezůstali zde, o ČR hovořili jako o svém druhém domově. **O místě, kterému za něco vděčí a chtěli by se mu nějak odvděčit.** Třeba tím, že budují „brand“ Česka ve své zemi, ať už na byznysové, politické nebo kulturní úrovni. Ti, kteří zde studovali v rámci nějaké kratší stáže, se často nechali slyšet, že za kapitolou Česká republika ještě neudělali tečku. **Některí by se sem rádi vrátili, buď v rámci pokračování studia (třeba Ph.D.), případně jsou otevření pracovní možností.** Zejména ti, kteří se naučili dobře česky, chtěli tuto znalost dále využít.

„Udělal jsem v Liberci doktorát a teď tady učím. A dokonce za mnou přijel i manžel s dětmi z Indie, takže nemám důvod odcházet. Můžete být na svou zemi hrdí, pochází odsud i Baťa, který je všude na světě. U nás v Indii si lidi kolem mě mysleli, že to je indická značka.“ (Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR)

„Pamatuju si, že jsem si šla zkusit svetr do obchodu v Praze, hned jsem se s tou paní zakecala, která mi vyprávěla, že ji připomínám dceru ve Švýcarsku. Potkala jsem zde spoustu výborných lidí, krásná zkušenost. Opravdu jsem měla pocit, že žiju v jiném státě oproti těm, co si stěžovali na Česko a Čechy. Za těch skoro 5 let, co jsem tam byla, jsem nikdy neměla špatné zkušenosti. Opravdu mi Česká republika zůstala v srdci.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Práce při studiu

Práce pro absolventy nebyla jen o penězích, ale byla to možnost praxe a chuť si zlepšit češtinu v přirozeném prostředí.

- U studia zde **pracovali zejména dlouhodobí studenti**, kteří zde studovali celé studijní programy. Buď si je sami zaplatili nebo dostali nějaké stipendium. Motivace mít při studiu brigádu byla silná **zejména pro samoplátce z méně rozvinutých zemí**. Samozřejmě někteří pracovat nemuseli, protože by potřebovali finance, ale **chtěli získat praxi při studiu, případně si zlepšovat češtinu**.
- Studenti krátkodobých stáží (Erasmus apod.) spíše než pracovních možností využili strategickou pozici Česka a cestovali po Česku a do okolních zemí (Rakousko, Slovensko, Polsko, Maďarsko..).
- Doktorandi zase měli plné ruce práce s jejich projekty a výukou, takže většinou na další pracovní aktivity neměli prostor.

„Když jsem byla na Erasmu v Česku, tak jsem hodně cestovala do okolních zemí.“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

„Když jsem studoval, tak jsem musel pracovat, abych si vydělal na život.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

„Na práci skrze doktorské povinnosti nebylo čas.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Pracovala jsem v divadle, abych měla praxi a zlepšovala se v češtině.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Dopad života a studia v Česku do dnešních dnů

Česko se stalo pro mnohé absolventy příkladem toho, jak to v rodné zemi změnit.

- Drtivá většina absolventů přiznala, **že jim studium v Česku změnilo život**. Někteří pracují v oboru, někteří sice ne, ale i přesto je Česko ovlivnilo. Spousta z nich **obdivovala, jakým způsobem efektivně a organizovaně Česko funguje** (veřejná doprava, zdravotnictví, školství atp.). Dokonce i studenti ze západních zemí byli pozitivně překvapeni.
- **Ti z méně rozvinutých zemí zase odjížděli zpět do svých zemí s inspirací, jak to v rodné zemi změnit**. Někteří na tom dokonce intenzivně pracují v rámci lokálních ministerstev, ambasád, překládají českou literaturu apod. Případně v dané zemi pracují v nějakém spolku / organizaci, sdružující české a lokální zájmy, mj. také inspirující lokální studenty ke studiu v ČR. Samozřejmě jsou to aktivity, které většinou dělají absolventi, již strávili v Česku delší dobu. **Absolventi kratších mobilit spíše udržují neformální kontakty**.

„Našel jsem si v Česku ženu, která studovala na lékařku, pak jsme se přestěhovali zpět do Albánie. Naučil jsem se spoustu věcí, které jsou mi užitečné doted'. Sám se snažím svou práci na ministerstvu propojovat české a albánské zájmy.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Mělo to na mě takový vliv, že uvažuji, že se do Česka vrátím a budu tam studovat doktorské studium.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Já tu zůstala, pracuju tady na univerzitě.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

Motivátory ke studiu v ČR

V rámci realizovaných skupin jsme identifikovali šest důvodů, proč si zahraniční absolventi za svoji studijní destinaci vybrali právě Českou Republiku.

Zájem o technický obor, který je v Česku na vysoké úrovni

„V Liberci jsou výborné podmínky pro studium textilního oboru. To byl důvod, proč jsem si vybrala Liberec, i když v Indii je toto město samozřejmě naprosto neznámé, pokud jde o ČR.“ (Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR)

Nízké náklady na studium a nízké životní náklady

„Kamarádka studovala v Česku a říkala, že obecně náklady na bydlení, dopravu, potraviny jsou nízké. To mě ve finále přesvědčilo zde studovat.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Doporučení od osoby s osobní zkušeností nebo profesora

„Můj profesor ze Srbska měl v Česku kontakty a říkal, že studium v ČR je na vysoké úrovni.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Partnerský program na úrovni vlád, zemí

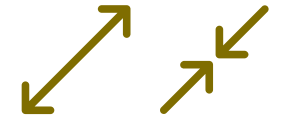
„Černá Hora na to studium v ČR měla nějaký grant, tak jsem toho využila.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Studovaný obor se přímo týkal ČR nebo s ČR souvisel

„Studovala jsem bohemistiku, takže Česko byla na Erasmus jasná volba. 😊“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

Specifický zájem o ČR (odlišná nebo naopak podobná kultura)

„Chtěl jsem něco, co bude blízko a zároveň zažiju zahraniční zkušenost. Musím říct, že ačkoliv je Polsko sousední stát ČR, tak se Polsko od Česka má co učit. Třeba zdravotní péče je v Česku super.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Motivátory ke studiu v ČR

Pro dlouhodobé studenty byl motivací často fakt, že se za studium v češtině neplatí. Pro krátkodobé to, že mohli studovat v zemi, která nějak souvisí s oborem jejich studia.

Zájem o technický obor, který je v Česku na vysoké úrovni

- Studovali zcela **specifický program, který měl v Česku** ve srovnání s jinými zeměmi **vhodné podmínky** pro bádání (např. geologie na Ostravsku, textilní průmysl na Liberecku atp.). Obecně mají české technické obory v zahraničí dobrou pověst.

Nízké náklady na studium a nízké životní náklady

- Dozvěděli se, že je možné na českých univerzitách **studovat zdarma, pokud umějí češtinu**. Česko se jevílo ve srovnání s Francií či Velkou Británií jako celkově levnější možnost, protože jsou zde nižší náklady na život a studium v ČJ je bezplatné.

Doporučení od osoby s osobní zkušeností nebo profesora

- **V Česku studoval nějaký příbuzný, známý** atp., který vyjádřil pozitivní zpětnou vazbu ke studiu v ČR.
- Dostali informace o možnostech studia od své místní univerzity. **Jejich profesori zde znali místní vyučující.**

Partnerský program na úrovni vlád, zemí

- **Mezi Českem a danou zemí existuje (existovala) vládní spolupráce,** která studentům zaručovala stipendium, které jim pokrylo veškeré náklady na život.

Studovaný obor se přímo týkal ČR nebo s ČR souvisel

- Studovali ve své zemi **obor, který se týkal Česka (bohemistiku, mezinárodní vztahy se zaměřením na střední a východní Evropu apod.)**. Toto se týkalo zejména studentů přes krátkodobější mobility (Erasmus, CEEPUS apod.).

Specifický zájem o ČR (odlišná nebo naopak podobná kultura)

- Chtěli **zažít zcela odlišnou kulturu,** než je ta jejich vlastní (např. studenti z Jižní Ameriky). / **Nebo naopak chtěli nějakou podobnou kulturu, podobný jazyk.** Zároveň třeba chtěli zahraniční studijní zkušenost, ale blízko jejich rodné zemi (např. studenti z Polska).

Důvody k setrvání / odchodu z ČR

Dost z těch, co odešli, nevylučují jednou svůj návrat do ČR – ať už za prací, studiem nebo životem.

Důvody k setrvání

- Našli si zde **práci**.
- Život v ČR se jim líbí (vyspělá, bezpečná země s relativně nízkými náklady na život).
- Našli si zde **partnera/partnerku**.
- Dostali nabídku pokračovat v rámci **doktorského programu**.
- Chtěli využít získanou znalost češtiny.
- Přestěhovala se za nimi jejich rodina ze zahraničí.
- Chtějí rozvíjet spolupráci mezi ČR a svou rodnou zemí (případně dalšími zeměmi v regionu, odkud pochází).
- Jejich země je politicky a ekonomicky rozvrácená.

Důvody k odchodu

- **Měli rodinu v zahraničí**.
- Byli zde jen **na krátkodobé stáži a pokračují** (pokračovali) ve studiu ve své rodné zemi.
- Pocházejí ze země, kde je slunce a moře, tedy klima, které jim je bližší.
- Nevybudovali si zde tak silné sociální vazby.
- **Cítili dluh ke své zemi** (často v případech méně rozvinutých zemí). Chtěli jí pomoci právě vzděláním, které zde získali.
- **Dostali lukrativní nabídku práce** jinde v zahraničí či ve své rodné zemi.

„Naučila jsem se česky, dostala jsem tady dobrou práci a dokonce za mnou přijela moje rodina. Tak proč bych odjížděla?“ (Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR)

„Pro mě je Česko druhým domovem, vždy se tam rád vrátím. Ale v mé rodné zemi Albánii mám rodinu. Navíc tady máme moře, slunce a lepší jídlo. Smích.. 😊“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

3

Absolventský program –
obecná představa
absolventů

Národní vs. univerzitní program – spontánní představa

Národní program by měl zastřešovat absolventy napříč školami a obory, kdežto univerzitní program by se měl zaměřit na mikroprostředí absolvované univerzity.

Národní

- Národní absolventský program by měl mít podle absolventů **roli zastřešující organizace**, která ukazuje **budoucí směr, možnosti a informace**. Takový absolventský program by se měl zajímat o zahraniční studenty **napříč všemi vysokými školami v Česku**, tzn. absolventům konkrétních škol nestranit.
Jednotlivé aktivity, které by měl či mohl program zahrnovat, jsou uvedeny na dalších slidech.

Univerzitní

- Oproti tomu univerzitní absolventský program by měl být **navázaný na konkrétní univerzitní prostředí**. Mohl by informovat **o změnách na univerzitě, o jejích úspěších, alumni setkáních apod.** Nebyl by asi tolik prakticky orientovaný jako národní program, ale měl by spíše udržovat vztah s alma mater.

„Národní program asi zahrnuje všechny školy a univerzitní jen tu vaši, ne?“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Univerzitní nebo nějaký fakultní. To sdružuje lidi, co tam studovali. To máme myslím na ČVUT.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

Spontánní představa o fungování národního absolventského programu 1/2

Číslo jedna je budování sítě kontaktů a zprostředkování možností pracovních příležitostí.

- **Networkingová síť** = spojování absolventů, navazování kontaktů, sdílení zkušeností.
- **Pracovní příležitosti**, přiblížení lokálního pracovního trhu (pravidla, víza).
- **Načerpat kulturní různorodost**, zažít nějaká dobrodružství.
- **Navázat spolupráci na různorodých projektech** – když zde budou jednotlivé univerzity sdílet své projekty, tak mohou přilákat k participaci zajímavé osobnosti, získat mladé vědce.

*„Pokud by ten národní pomáhal profesně růst, tak by to bylo skvělé.“
(Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR)*

„Spojovat lidi z různých koutů světa a oborů. To zní lákavě.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Pro mě by bylo fajn, kdyby umožnil spolupráci na nějakých zajímavých projektech, grantech. Jsem výzkumník, takže tohle mě zajímá.“ (Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR)

Spontánní představa o fungování národního absolventského programu 1/2

Propojit lidi ke spolupráci na různých (mezinárodních) projektech – to je další nadstavba toho, jak absolventům pomáhat v rámci budoucích pracovních možností.

- Ukázat **pozitivní příklady do jiných zemí**, tak motivovat ke studiu v ČR.
- **Informace o zemi, důležité odkazy** (veřejná doprava, jaké aplikace si stáhnout; výuka češtiny).
- **Organizovat setkání, konference.**
- **Spojovat lidi napříč místem a oborem**, na druhou stranu **umožnit i zakládání různých fór zaměřených pro jednotlivé obory a místa.**

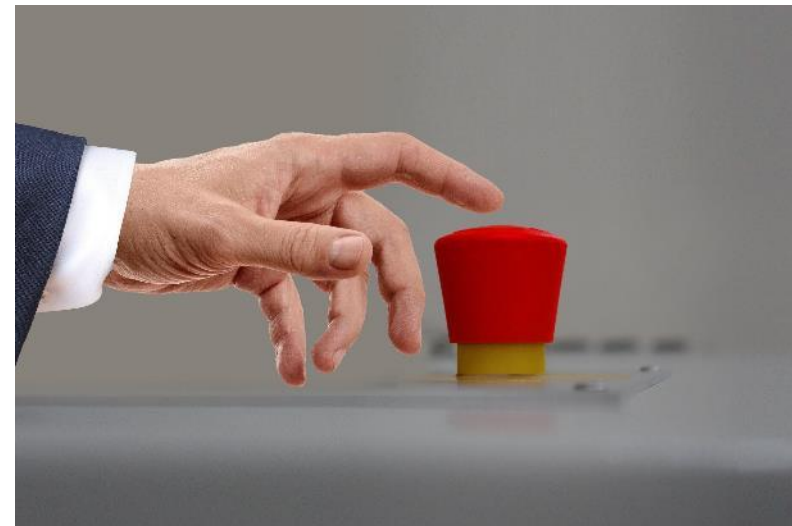
„Mohli by lákat studenty od nás z Mongolska, aby šli studovat do Česka.“ (Absolventi (starší/legacy) celého studia žijící)

„Kdyby pořádal nějaká setkání, třeba i konference jednou za čas, tak bych si udělal výlet do Prahy. Smích.. 😊“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Proč navštívit web a kliknout na příspěvek – spontánní lákadla

Jak bude web a příspěvky vypadat hraje obrovskou roli. Pokud to bude reflektovat dnešní rychlou dobu, kdy hraje prim grafika, rychlost sdělení a jednoduchost, tak ho budou absolventi sami vyhledávat.

- Hezky graficky zpracované, jednoduché
- Praktické informace pro práci a život, kam dál, co dál atd.
- Práce, příležitosti
- Informace, co se aktuálně děje v Česku
- Informace o atraktivních místech Česka – tzn. umožnit absolventům vystoupit z jejich bývalé univerzitní bubliny a ukázat jim možnosti napříč republikou
- Nějaký event, např. summer school – rozšířit obzory, osobní rozvoj

„Musí to být hezké a jednoduché!“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Když tam budou pracovní nabídky, tak se určitě podívám.“ (Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR)

„Mohlo by nám to i více představit Česko po regionech.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Určitě by mě zaujalo, pokud by tam na mě vyskočila nějaká možnost letní školy nebo kurzu v Česku.“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

4

Vnímání a hodnocení hlavních aktivit /
cílů národního Alumni programu

Přiblížení možností práce v ČR

Práce, možnosti uplatnění, legislativa = to by měla být vlajková loď programu.

- **Přiblížení možností práce v ČR:** toto byla jedna z nejčastěji spontánně zmiňovaných možností, které by mohl program zajišťovat. Má to pozitivní dopad na absolventy i ekonomiku Česka. Jak by to mělo vypadat:
 - Informace, jak je možné v ČR získat práci. Ukázat odlišné **legislativní možnosti pro absolventy z EU a třetích zemí**.
 - Nechat zde **inzerovat třetí strany**, které hledají konkrétní uchazeče (ne jen dát odkazy na pracovní weby).
 - S prací v ČR souvisí i život, tzn. je potřeba absolventům ukázat (nebo je alespoň nasměrovat), jak se vyznat v administrativní **spleti české byrokracie** (jak na víza apod.).
 - Někteří absolventi by ocenili také **inzerované pracovní stáže**.

„Jako práce je fajn téma, ale pro mě jakožto občana mimo EU bylo celkem těžké získat pracovní vízum, tak na to by se mohli zaměřit.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

„Pracovní stáže, různé grantové projekty, cokoliv.“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

„Vysvětlit, jak funguje český trh práce. Dávat na web i nějaké zajímavé nabídky firem.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Navázání spolupráce s českými partnery na různých úrovních

Spolupráce s třetími stranami by měla přinést absolventům praktické benefity v těchto pilířových oblastech: práce, osobní rozvoj, další vzdělávání, zábava.

- **Navázání spolupráce s českými partnery na různých úrovních** (*meziinstitucionální, ekonomické, kulturní, politické...*): jedná se o velice obecnou formulaci, takže je to velice **těžce představitelné pro absolventy**. Nevěděli, jak se jich tato možnost konkrétně dotkne. Bude to znamenat, že se budou moci účastnit nějakých projektů ve spolupráci s českými institucemi, firmami apod.? Nebo, že absolventský program bude sponzorovaný těmito partnery? Jak by to mělo vypadat:
 - Tito **partneři** mohou absolventům **nabídnout stáže, práci, účast na projektu**.
 - Partneři mohou ve spolupráci s absolventským programem a absolventy **uspořádat konference, webináře, workshopy, atp.**, které budou podporovat v různých směrech rozvoj absolventů (soft i hard skills).
 - Kulturní partneři mohou zprostředkovat **kulturní volnočasové aktivity**.
 - Partneři mohou **zprostředkovat různé granty**, které umožní absolventům pokračovat v dalším studiu v ČR.

„Jak se myslí ta spolupráce? Jako že ty instituce nabídnou práci?“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Ideální by byla setkání s někým z ministerstva vnitra ohledně vizové politiky. Dát jim zpětnou vazbu, jak je ten proces náročný.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

„Klidně to můžou být i nějaké kulturní události. Třeba nějaké koncerty českých umělců apod.“ (Absolventi (starší/legacy) celého studia žijící v zahraničí)

Šíření dobrého jména ČR

Drtivá většina dobrovolně šíří dobré jméno ČR. Ti nejzapálenější mohou dělat ambasadory, je však potřeba myslet na to, že pokud je z něčeho povinnost, tak je potřeba nějaká další motivace, např. finanční či jiná odměna.

- **Šíření dobrého jména ČR:** tohle drtivá **většina absolventů dělá**. Pokud se vrátili do svých zemí původu, tak svou dobrou zkušenost zprostředkovávají dále, čistě z vlastní vůle. Tak i chápali tuto možnost, že budou dál rozšiřovat ve svých zemích pozitivní zpětnou vazbu k Česku. Ale jak jim k tomu může pomoci absolventský program?
 - Opravdu aktivním jedincům může absolventský program **nabídnout ambadorskou pozici**, díky které se stanou ve své zemi takovými „vyslanci“ České republiky a mohou tak otevírat dveře dalším studentům z jejich země do Česka. Absolventský program jim může nabídnout **informační zázemí**, případně i nějakou **formu odměny**. Většina z nich byla sice nadšená, že by takto mohla ČR vrátit, co jim dala, ale u **každého po čase vyprchá prvotní entuziasmus** (z osobních, pracovních či jakýchkoliv důvodů), proto by se nějaká **forma odměny hodila**.

„Já ráda mluvím o Česku a doporučuju ho jiným studentům. Ale kdybych měla nějak oficiálně dělat pravidelné aktivity, tak si dokážu představit, že by za to mohla být nějaká drobná odměna. Každý má práci, rodinu, takže je kromě altruismu potřeba i trošku další motivace.“ (Absolventi celého studia v angličtině žijící v ČR)

„V Bělehradu je spolek Česká beseda. Ten, myslím, dělá moc dobré jméno Česku. Občas se do nějakých aktivit zapojím.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Já překládám Karla Čapka pro místní, tady to vůbec lidi neznají, tak se jim snažím přiblížit alespoň českou kulturu.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Šíření dobrého jména vaší alma mater

Např. pomocí diskuzního fóra mohou absolventi ohledně jejich alma mater předávat zkušenosti budoucím studentům.

- **Šíření dobrého jména vaší alma mater:** toto jde ruku v ruce s šířením dobrého jména ČR (každý „zvěstuje“ tu svou konkrétní zkušenost týkající se dané univerzity, fakulty, oboru atd.), **nicméně je to hodně mikro pohled**, který by měl být v měřítku národního absolventského programu spíše okrajový. Jak by se přece jen dalo přenést do praxe národního programu?
 - **Pokud bude existovat diskuzní platforma** (možnost zakládat tematická fóra), kde budou chtít potenciální zahraniční studenti znát zpětnou vazbu na konkrétní obor / univerzitu, tak zde mohou „**šířit dobré jméno své alma mater**“ absolventi.

*„Takhle já to vždycky spojuju Česko a moje univerzita.“
(Absolventi celého studia žijící v zahraničí)*

„Snažím se přesvědčovat místní, aby šli studovat techniku do Prahy.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

*„Myslím si, že tohle je fajn i na takových méně formálních akcích pobavit se o tom, kde jsem studoval atd.“
(Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)*

Založení vlastního Alumni klubu

Někteří by rádi klub zakládali, byli v čele, organizovali události atd. a jiní by se rádi jen zapojili svou účastí na jednotlivých akcích = záleží na osobnostních vlastnostech každého, ale vždy se někdo aktivní a vůdčí našel.

- **Založení vlastního Alumni klubu:** velice **individuální záležitost**. Jsou absolventi, kteří by to rádi dělali (vedli), to jsou většinou ti, kteří mají potenciál být ambasadory. Většinou se jedná o absolventy celého studia v ČR či dlouhodobější (roční) mobility. Ostatní by se rádi účastnili aktivit, které by takový klub pořádal.
 - Ideálně by mohl klub zprostředkovávat **neformální akce pro místní členy** (setkání, diskuze apod.). Mohl by **zprostředkovávat místním studentům informace ohledně Česka a studia zde**. Opět je ale potřeba podotknout, že je potřeba ze strany Alumni programu motivovat (např. jednou ročně výlet do ČR, drobné peníze, věcná odměna apod.).
 - Mezi respondenty se objevila i osobní zkušenost s vedením Alumni programu, kde však daná osoba deklarovala, že lokální Alumni klub vedla, ale po určité době ztratila “drive” kam klub dále směřovat. Proto je potřeba případným dobrovolníkům podat pomocnou ruku.

„U nás v Albánii existuje spolek, sám ho vedu.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

„Já úplně nejsem typ člověka, který by se do nějakého organizování hrnul, ale rád se něčeho zúčastním, pokud mě někdo pozve. Smích.“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

Možnost se účastnit na mezinárodních akcích v rámci Českých center/zastupitelských úřadů ČR

Je potřeba myslet na několik proměnných při organizaci: nedělat akce v době, kdy lidé pracují a myslet na to, že pro některé může být zastupitelský úřad daleko, takže nabízet akce v off-line i on-line verzi.

- **Možnost účastnit se mezinárodních akcí v rámci Českých center/zastupitelských úřadů ČR:** pokud se k absolventům dostane informace, že nějaká taková akce koná, a **pokud budou mít zrovna čas (nebude to v pracovní době)**, tak se rádi zúčastní. Mezi dalšími proměnnými, které nemusí hrát do karet vysoké účasti, patří, že v rámci extrémně velkých zemí jako jsou USA nebo Indie nemusí být jednoduché se takových akcí zúčastnit kvůli velké vzdálenosti. V některých zemích také zastupitelský úřad být nemusí. **Pokud by bylo možné akci sledovat i online, tak by to tyto bariéry mohlo překonat.** Jak by takové mezinárodní akce měly vypadat?
 - Dny české kultury, burza projektů, burza doktorských studijních programů, koncerty, přednášky konference, aktivity ve spolupráci s místním Alumni klubem, setkání formální/neformální.

„Určitě bych se zúčastnil. Dříve jsem se účastnil nějakých akcí v Sýrii, ale co jsem musel pryč, tak mám zastupitelský úřad hodně daleko.“ (Absolventi (starší/legacy) celého studia žijící v zahraničí)

„Bude to i online?“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

„Pro nás starší by bylo fajn si zavzpomínat a udělat tam třeba nějaký den s českou kulturou.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

5

Vnímání a hodnocení dalších benefitů
programu

Informace o úspěchu a nabídkách partnerů programu Czech Republic Alumni

Absolventi chtějí dostávat praktické informace, které jim mohou v konečném důsledku přinést nějaký užitek.

- **Informace o úspěchu a nabídkách partnerů programu Czech Republic Alumni** (vysoké školy, MŠMT, MZV, zastupitelské úřady a Česká centra, MPO, CzechInvest a CzechTrade, studentské spolky /Erasmus Student Network/, Czexpats in Science, případně také privátní sektor.):
 - Aby informace od partnerů považovali absolventi za zajímavé, **tak by jim musely přinášet nějaký užitek**. Tzn. možnost se zapojit do nějakého projektu, ucházet se o nějakou práci, pomoci zprostředkovat nějaký zajímavý obchod, podílet se na výzkumu (poté by dostali jejich výsledky). **Takové informace by měly tedy vést k nějaké akci nebo musejí být extrémně zajímavé, aby upoutaly pozornost.**

*„Když to bude zajímavé, tak se na to podívám.“
(Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)*

„Nevím, co si mám pod úspěchy partnerů představit. Asi by to mělo být něco, co se dotýká absolventů.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

Informace o výsledcích univerzitního výzkumu a vývoje / o důležitých událostech na českých vysokých školách

Národní program by měl přinášet informace, které jsou zásadní a překračují hranice jednotlivých univerzit.

- **Informace o výsledcích univerzitního výzkumu a vývoje:** v tomto ohledu absolventy zajímá spíše mikro pohled k jejich alma mater a konkrétnímu oboru. Samozřejmě pokud by se jednalo o **nějaké převratné informace**, díky kterým by mohli být ještě více pyšní na to, že studovali v Česku (např. že se na českých vysokých školách vymyslel lék na AIDS nebo že dva studenti se podíleli na výzkumu NASA, apod.), tak by je mohl i národní absolventský program zahrnout.
- **Informace o důležitých událostech na českých vysokých školách:** tyto informace by opět měly být v podobném duchu jako předchozí bod, tzn. **pokud se jedná o nějakou obecnou či převratnou informaci platnou pro všechny vysoké školy** (např. zavedení školného pro všechny zahraniční studenty apod.).

*„Jo třeba o tom super počítači v Ostravě vím, to je takový úspěch nejen Ostravy, ale celého Česka.“
(Absolventi celého studia žijící v zahraničí)*

„Když bude třeba vyhlášený nějaký vládní grantový program, který může podpořit cizince na školách v Česku, tak taková informace může přijít.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

Informace o člancích, zprávách, příbězích a promo-videích absolventů

Realistické příběhy lákají! Ideální je v tomto směru videoobsah nebo psané rozhovory.

- **Informace o člancích, zprávách, příbězích a promo-videích absolventů**
 - Hodně žádané byly **příběhy a videa absolventů**, protože jsou zpravidla dobře „konzumovatelné“. **Měly by zobrazovat realisticky**, jak se absolvent popasoval se studiem a životem v Česku, co a jak řešil. A jak teď žije, co dělá, jak se k tomu dostal, a co konkrétně mu studium v ČR dalo pro to, aby se dostal tam, kde je. Příběhy a videa by neměly mít jen propagační charakter, ale měly by odrážet realitu, se kterou se diváci či čtenáři mohou ztotožnit. A vše ideálně formou rozhovoru – udržuje lépe pozornost a dynamiku myšlenek.
 - Co se týká článků a zpráv, tak platí, že čím **kratší, výstižnější, grafičtější, s kvalitním perexem**, tak tím větší pravděpodobnost, že je někdo rozklikne a přečte si.

*„Nechci slyšet jen nějaké nadšené idealistické story, jak jsou nadšení ze studia v ČR. Chci od těch lidí slyšet, jak se třeba konkrétně dostali k nějaké pozici. Co za překážky museli překonat.“
(Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)*

Pozvánky a kampaně zaměřené na zahraniční absolventy

Opět zde platí banální věc, co přináší užitek nebo žádanou zábavu, je lákadlem.

- **Pozvánky na online a off-line absolventské akce, workshopy, webináře a live-stream session:** jsou otevření dostávat jakékoliv pozvánky na online i off-line aktivity (na témata jako práce, rozvoj, další vzdělávání, kultura, zkušenosti a příběhy absolventů).
- **Kampaně zaměřené na zahraniční absolventy:** toto je velice abstraktní benefit. Záleží, o jaké kampaně se jedná a jakou formou budou realizovány. **Čas od času by jim nevadilo být cílem nějaké kampaně, pokud by to znamenalo pomoci Česku, stát se ambasadorem, podílet se na nějakém mezinárodním projektu.** Proč ne. Na druhou stranu opět je zde varování, že pokud je někdo vystavován dělat něco často bez benefitu, tak jeho zájem postupně opadá, proto doporučujeme absolventy motivovat (může se jednat o drobnosti), díky tomu budou mít chuť opakovaně participovat.

„Ráda zajdu na nějakou neformální akci. Něco, co bude po práci a nebude to na mě klást nějaké velké nároky, jako je dress code.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

„Vlastně i tohle, jak si dneska povídáme přes Zoom, je strašně super. Tohle si dokážu představit nějak pravidelně. (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

6

S kým a jak se propojit

S kým se propojit 1/2

Starší generace by se ráda opět setkala se svými spolužáky, ale obecně platí, že je mezi absolventy touha setkávat se s absolventy z různých zemí.

- **Internetová generace vs. starší absolventi:** obecně zde platí, že by absolventi z internetové generace raději **národní absolventský program využili pro propojení spíše skrze nějaký společný zájem napříč státy**, např. obor studia, práce v konkrétním městě, konkrétní vědecký projekt. Uvítali by i takové off-line i online networkingové aktivity. Pro opravdové **absolventy veterány je ale primární setkat se se svými spolužáky a kamarády.**
- **Krajani: a priori nikdo nechtěl omezit „propojování“ pouze k vlastní národnosti**, tedy setkávat se jen s krajany, kteří studovali v ČR. Na druhou stranu pro absolventy, kteří žijí v ČR, by to mohlo být výhodné a mohlo by jim to pomoci získat sebevědomí a vyměnit si zkušenosti s integrací v české společnosti.

„Strašně rád bych zase potkal své kamarády, kteří se mnou studovali v Československu. Nemám na ně adresy. Udělal bych si výlet do Prahy.“ (Absolventi (starší/legacy) celého studia žijící v zahraničí)

„Potkávat se s lidmi jen ze své země není tolik inspirativní.“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

S kým se propojit 2/2

Pokud by národní program vytvořil autonomní webovou platformu, kde by bylo možné zakládat fóra s různými tématy a lidmi, tak budou mít absolventi volnou ruku v tom, s kým se spojí.

Napříč obory

- Co se týká setkání / propojování napříč obory, tak absolventi rozhodně nebyli proti, nicméně zde je **nutné více promýšlet zastřešující témata**, která by mohla mít **integrační charakter** (např. burza absolventských start-upů – v byznyse je výhoda i nevýhoda, že potřebujete lidi s různým zaměřením, takže právě k takovému účelu by mohla setkání napříč obory přispět).

Autonomní možnosti absolventů

- Na druhou stranu, pokud by **existovala webová platforma, kam by měli přístup úplně všichni absolventi a bylo by zde možné vytvářet fóra týkající se i jiných témat** (např. cestování, život atd.), tak by to byla **extrémně cenná síť i po neformální stránce**. Absolventi by si mohli vyměňovat informace o čemkoliv, doporučit práci, ale klidně i doporučit lokalitu k životu / cestování. Tato generace je velice mobilní, takže je pravděpodobné, že by takový neformální benefit (např. při cestování) mohl mít úspěch.

*„Super by bylo, kdyby ta setkání byla nějak i byznysově zaměřená. Nebo na různá jiná témata napříč obory.“
(Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)*

„Kdyby existovala nějaká síť absolventů, tak by se dala využít i pro soukromé účely, když bych třeba někde cestoval. Dalo by se takhle zjistit lehce info.“ (Absolventi krátkodobého studia v angličtině žijící v zahraničí)

Udržování kontaktů

Platí, že čím delší studium v ČR, tím větší snaha udržovat kontakty i na profesionální bázi, např. přes LinkedIn nebo e-mail.

- Zejména studenti, kteří absolvovali v Česku studium v době internetu, udržují a pěstují kontakty se svými spolužáky, kamarády či učiteli. Je celkem běžné, že spolu komunikují skrze sociální sítě jako je Facebook nebo komunikátory jako je WhatsApp. Mají zde vytvořené skupiny, ve kterých si sdílejí informace, diskutují či svolávají setkání. **Ve „facebookovém“ módu (zejména neformálního kontaktu) jedou absolventi kratších mobilit, ale i ti dlouhodobější studenti.** FB využívají hlavně pro neformální komunikaci a síťování. Výhodou FB je, že kontinuálně mohou vidět, kam se jejich přátelé posunuli, nicméně z hlediska „oficiálních“ informací je FB občas matoucí, protože je zde spousta informací, které nemusejí být ověřené.
- **Především absolventi/studenti Ph.D. studia preferují profesní síť LinkedIn, kde mohou sledovat své oblíbené profesory a komunikovat s nimi.** Nebo používají e-mail, který je jedním z mála míst, kam se občas podívají úplně všichni.

„Já jsem hodně na Facebooku. Máme tam skupinu spolužáků z Brna. Ale je těžké se vyznat v tom, které informace jsou pravdivé nebo to jsou jen nějaké dohady.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

„Jsem na doktorátu a využívám LinkedIn pro propojení s kolegy, profesory i spolužáky.“ (Absolventi celého studia v češtině žijící v ČR)

Doba Covidu 19 / nejstarší generace a udržování kontaktů

Doba „covidová“ přispěla k většímu využívání různých online platforem i mezi absolventy, což může do budoucna otevřít dveře národnímu programu v tom, aby jeho „online“ aktivity byly vnímány jako relevantní.

- **Doba Covidu 19:** zejména neformální komunikační kanály jim pomohly (pomáhají) v covidové době udržovat alespoň nějaký sociální kontakt a v běžné době zase pomáhají uspořádat nějaké fyzické setkání, ať už v ČR nebo jinde na světě. **Mezi některými spolužáky se vytvořily natolik silné vazby, že se společně občas setkají, v posledním roce alespoň online (WhatsApp, FB, Zoom, Skype..).**
- **Nejstarší generace:** v tomto směru je **velmi znevýhodněná generace** československých studentů, kteří zde studovali před více než 30-40 lety. **Často ztratili kontakty** (změnili se adresy atd.) na některé své kamarády, spolužáky a učitele. **Jak by se mohlo na první pohled zdát, tak tato generace není ztracená v online světě.** Jsou to vzdělaní lidé, kteří se dokáží ve spoustě věcí přizpůsobit (např. utéct před válkou v Sýrii apod.), chybí jim však nějaká platforma, která by jim umožnila se s ostatními spojit. A někdo, kdo jim v tom pomůže - nějaký prostředník.

„Třeba to dnešní setkání na Zoomu je super, protože nás to vytrhne z toho covidového šílenství. Víc takových akcí.“ (Absolventi celého studia žijící v zahraničí)

„Nejstarší absolventi: Já používám normálně tyhle online komunikátory. LinkedIn nebo Instagram nepoužívám, ale myslím, že bych se s tím klidně naučil.“ (Absolventi (starší/legacy) celého studia žijící v zahraničí)

KANTAR

Táňa Straková

Associate Client Director
tana.strakova@kantar.com

Ondřej Ryboň

Project Leader
ondrej.rybon@kantar.com